

ОУ“Н.Й.Вапцаров“, гр. Попово, общ. Попово, Обл. Търговище.

ул.„П. Волов“ №8, тел. – 4 23 42, e-mail: info-2540101@edu.mon.bg

**ПРОГРАМА
ЗА ПРЕДОСТАВЯНЕ НА РАВНИ
ВЪЗМОЖНОСТИ И ЗА ПРИОБЩАВАНЕ НА
ДЕЦАТА И УЧЕНИЦИТЕ ОТ УЯЗВИМИ
ГРУПИ**

Основно училище
„Н.Й.Вапцаров“ гр.Попово

I. Увод

От 1 август 2016 г., влезе в сила новият закон за образованието.

"На децата и учениците се предоставя обща и допълнителна подкрепа за личностно развитие, която осигурява подходяща физическа, психологическа и социална среда за развиване на способностите и уменията им. Екипната работа по случай на дете или ученик е нова стъпка в образователната политика, насочена към индивидуализиране на обучението, подкрепата и цялостната грижа за детето или ученика в периода му на обучение толкова дълго, колкото е необходимо."

Настоящата програма цели да начертае целите и задачите на работа с децата и учениците от ОУ „Н.Й.Ванцаров” гр.Попово и урежда взаимоотношенията между институциите, във връзка с предоставянето на приобщаващо образование.

В контекста на новия Закон са включени всички дейности и форми на подпомагане, които да се предлагат на децата и учениците, за да могат да бъдат приобщени, да не прекъсват и да завършат своето образование. Това са дейности и форми, които са основани на ценностите за личностното развитие и приобщаващо образование: подкрепа за личностно развитие, изграждане на позитивен организационен климат, утвърждаване на позитивна дисциплина и развитие на училищна общност. Чрез тези дейности се гарантира да се достигне детето и да бъде подкрепено то в ученето, научаването, участието и разгръщането на неговия потенциал. Законът за предучилищното и училищно образование определя четири групи деца, които са разпознати с потребности от допълнителна работа, поради специфики на тяхното развитие: деца в риск, деца със специални образователни потребности, деца с таланти, и деца с хронични заболявания. Вариациите вътре във всяка от групите е предизвикателство пред учителите, което неизбежно води до разместване на педагогическите практики в класната стая и създава нова обучителна ситуация за намиране на начини за учене и напредък за всяко дете.

Образованието е дефинирано като национален приоритет чрез:

- новото разбиране за образователните стандарти с акцент върху постигането на целите и резултатите – съвкупност от задължителни изисквания за резултатите в системата на предучилищното и училищното образование, както и за условията и процесите за тяхното постигане;
- националната квалификационна рамка и обвързването ѝ с компетентностите, които децата и учениците следва да придобият в детската градина и в училище (такава липсва в досегашния модел на образование);
- предефинирането на видовете училищна подготовка – общообразователна, разширена, допълнителна, профилирана, професионална, специализирана;

- регламентирането на приобщаващото образование като неизменна част от правото на образование – процес на осъзнаване, приемане и подкрепа на индивидуалността на всяко дете или на всеки ученик и на разнообразието от потребности на всички деца и ученици чрез активиране и включване на ресурси, насочени към премахване на пречките пред ученето и научаването и към създаване на възможности за развитие и участие на децата и учениците във всички аспекти на живота на общността – *важно е всяко дете и всеки ученик*;

- последователното провеждане на политиката на запазване и засилване ролята на държавата във финансиране на предучилищното образование и промяна на обществените възприятия за него. За част от системата на социални услуги вече говорим за предучилищно образование, като по този начин извеждаме като основополагащи образователните приоритети на предучилищното детство. Едно от приоритетните направление в дейността на училището е предоставянето на равни възможности и правото на образование чрез приобщаване на децата и учениците от уязвими групи;

Документи, обосноваващи необходимостта от програмата:

1. Закона за предучилищното и училищното образование влязъл в сила от 01. август 2016 г.
2. Наредба за приобщаващото образование;
- 3.Национална стратегия за образователна интеграция на децата и учениците от етническите малцинства;
- 4.Рамкова конвенция за защита на националните малцинства;
- 5.Закон за защита срещу дискриминацията;
- 6.Световната програма на ЮНЕСКО и ООН “Образование за всички”;
- 7.Конвенцията за борба срещу дискриминацията в областта на образованието.

Програмата включва реда и начините за оказване на **обща и допълнителна подкрепа** на всички деца и ученици, които имат необходимост от такива в ОУ „Н.Й.Ватцаров”, съобразно неговите лични интереси, потребности и нужди.

Уязвими групи в ОУ „Н.Й.Ватцаров” са деца и ученици в риск, деца и ученици с хронични заболявания, деца и ученици, застрашени или жертва на насилие, деца с изявени дарби, деца-сираци и полусираци, деца от различни етнически групи и др. с други идентифицирани нужди.

II. Подкрепа на личностното развитие

Подкрепата на личностното развитие се осъществява във връзка и в зависимост от разработените стратегии за подкрепа на личностното развитие, както и въз основа на анализ на необходимостта от обща и допълнителна подкрепа.

1.Обща подкрепа

За организиране на подкрепата на личностното развитие в *ОУ „Н.Й.Ванцаров”* за координатор е определен педагогически съветник, който изпълнява функциите си съобразно Наредба приобщаващото образование.

Общата подкрепа* е насочена към развитие на потенциала на всяко дете и ученик. Общата подкрепа включва различна екипна работа също така и между отделните специалисти и осигуряване или насочване към занимания по интереси. Заниманията по интереси могат да се организират от *ОУ „Н.Й.Ванцаров”* или други центрове за личностно развитие.

*** Общата подкрепа е обща, защото се отнася за всички ученици и няма никаква допълнителна документация по нея.** Съгласно сега действащата Наредба за ДОС Приобщаващо образование мерките по обща подкрепа за конкретен ученик се обсъждат на екипна среща, която се инициира от класен ръководител, училищен психолог, родител или друг специалист в училището. Екипа е създаден за случая (ad hoc) като не е нужно директора да отдава заповед или да се формализира по някакъв начин. Екипът включва класен ръководител, училищен психолог и други учители според необходимостта. Обсъждат се какво искат за детето (конкретна цел), как мислят, че може да се постигне и какво да се направи (конкретни мерки). Мерките по обща подкрепа се регистрират в електронния дневник на класа -, ученическа подкрепа ,, След три месеца се прави преглед на постигнатото. Не се прави доклад. При необходимост се предлага детето да премине на допълнителна подкрепа.

Кариерното ориентиране също е част от общата подкрепа на учениците от за училището. То се осъществява в часовете на класа /от класен ръководител, педагогически съветник/.

В *ОУ „Н.Й.Ванцаров”* има училищна библиотека, която чрез осъществяване на различни дейности представлява част от общата подкрепа на децата и учениците. Описаните в ПДУ морални и материални награди също са част от предоставяната от *ОУ „Н.Й.Ванцаров”* обща подкрепа. Общата подкрепа включва и други дейности, подробно описани в Наредба приобщаващото образование.

2. Допълнителна подкрепа

Допълнителната подкрепа се осъществява въз основа на направена оценка на индивидуалните способности на определено дете или ученик от Комисия за приобщаване на децата и учениците от уязвими групи.

Оценката на способностите се извършва от специално назначен екип от специалисти, съобразно необходимостта на детето и след това се потвърждава от Регионален център за подкрепа на приобщаващото образование.

Учениците за които може да се поиска оценка на способностите са от следните уязвими групи:

- деца със специални образователни потребности – в началото на учебната година;
- деца с хронични заболявания;
- деца в риск;

Допълнителната подкрепа включва:

- ресурсно подпомагане; ;
- работа с дете или ученик по конкретен случай;
- психо-социална рехабилитация;
- рехабилитация на комуникативни нарушения;
- осигуряване на достъпна архитектурна среда;
- специализирани средства;

Допълнителната подкрепа се реализира чрез план за действие за всяко конкретно дете. Родителите задължително се включват в плана за действие като активни участници в дейностите.

Ако Регионалният център препоръча допълнителна подкрепа, но родителите откажат, ОУ „Н.Й.Ванцаров” уведомява отдел „Закрила на детето“ към ССП по местоживее на детето с цел социалните служби да окажат съдействие и ако се налага помощ на родителите за осъзнаване на нуждите на детето.

При наличие на три и повече деца/ученици в паралелка се осигурява помощник-учител за подпомагане работата на учителите. Задълженията на помощник-учителите са разписани в Наредба за приобщаващото образование.

При необходимост се изработва индивидуална учебна програма по съответните учебни предмети с цел по-лесното възприемане от ученика, а също се така се изготвя и индивидуален учебен план или учебен план за обучение в комбинирана форма на обучение. За ученици с изявени дарби също се изработва индивидуален учебен план.